

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19Csp/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120201151
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kuzmová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4120201151.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Luciou Kuzmovou v spore žalobcu: Dušan U., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XX, XXX XX F., zast. JUDr. Mariánom Dobišom, advokátom, IČO: 50 003 534, so sídlom Sládkovičova 1, 949 01 Nitra, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy dojednaná v článku II. bod 7 Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“, reg. č.: 008045411021111, uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 11, 829 80 Bratislava 25, IČO: 31 320 155 ako veriteľom dňa 3.11.2011 je neplatná.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 23.1.2020 domáhal, aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy v Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 00804541111 zo dňa 3.11.2011 uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného Všeobecnou úverovou bankou a. s. je neplatná. Súčasne sa domáhal priznania náhrady trov konania.

2. V žalobe poukázal na zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru Flexipôžička č. 008045411021111, ktorú uzavrel s právnym predchodcom žalovaného Všeobecnou úverovou bankou, a. s., ktorej neoddeliteľnou súčasťou je dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný dňa 13.8.2019 doručil zamestnávateľovi žalobcu výzvu na realizáciu zrážok zo mzdy, na základe čoho pristúpil zamestnávateľ žalobcu k realizácii zrážok zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy rovnako ako celá zmluva o úvere boli žalobcovi predložené na podpis bez toho, aby sa žalobca ako spotrebiteľ mohol reálne oboznámiť s jej obsahom a tento obsah ovplyvniť. Žalobca bol s podpisom zmluvy o úvere nútený prijať aj dohodu o zrážkach zo mzdy ako neoddeliteľnú súčasť formulárovej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, je nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy bez súdnej kontroly a v rozsahu uplatnenom žalobcom. Žalobca poukazuje na nedostatky dohody o zrážkach zo mzdy, v ktorej nie je uvedený platiteľ mzdy žalobcu, zabezpečovaná pohľadávka v nej nie je úplne konkretizovaná. Naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy žalobca odôvodňuje svojim neistým postavením, k zrážkam zo mzdy dochádza na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Realizáciou zrážok zo mzdy dochádza a v budúcnosti môže dochádzať k bezdôvodnému obohacovaniu žalobcu, pričom zamestnávateľ žalobcu rešpektujúc uvedenú dohodu musí zrážky vykonávať a žalobca sa zmeny tohto stavu nevie domôcť iným spôsobom. Podanou žalobou žalobca zároveň žiadal, aby súd neodkladným opatrením uložil žalovanému povinnosť zdržať použitia dohody o zrážkach zo mzdy a

zároveň, aby zamestnávateľovi žalobcu uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa predmetnej dohody.

3. Uznesením č. k. 19Csp/5/2020-24 zo dňa 27.1.2020, právoplatným dňa 21.2.2020 súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Poukázal na ust. § 551 Občianskeho zákonníka, § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť od 1.5.2014. V čase podpisu zmluvy o úvere nebola zákonom upravená ani veľkosť písma, nebolo obligatórnym uvedenie dohody o zrážkach zo mzdy na samostatnej listine. Uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy obsahuje všetky zákonné náležitosti potrebné pre svoju platnosť. Tvrdenie žalobcu o tom, že ustanovenie o dohode o zrážkach zo mzdy nebolo individuálne dojednané je účelové, žalobca nepreukázal, že bol nútený zmluvu podpísať, túto zmluvu mohol ako celok aj odmietnuť. Obsah zmluvy bol právnym predchodcom žalovaného vopred pripravený, čo nie je ničím výnimočný jav, keďže zmluvu niekto pripraviť musí. Podľa žalovaného zmluva žiadne neprijateľné zmluvné podmienky neobsahovala. Žalovaný si voči žalobcovi uplatnil len svoj nárok, ktorý mu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok a dohody o zrážkach zo mzdy vznikol, žalobcovi boli peňažné prostriedky v zmysle uzavretej zmluvy poskytnuté a je preto žiaduce, aby žalobca svoj dlh uhradil. Ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany v záväzkových vzťahoch nesmie byť absolútna, pretože inak zbavuje jednotlivca zodpovednosti za svoje konanie, čo môže v širšom kontexte ohroziť právnu istotu v už uzavretých právnych vzťahoch a poškodiť legitímne očakávania subjektov práva. Žalovaný ďalej uvádza, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa všetky zákonom vyžadované podmienky pre jej platnosť v čase podpisu zmluvy. Žalovaný poukázal na nedostatky plnomocenstva predloženého právnym zástupcom žalobcu, ktoré podľa žalovaného nekorešpondujú s obsahom zmluvy, pretože zmluva čl. 8 bod 7 neobsahuje.

5. Žalobca v replike zo dňa 23.3.2020 spochybnil tvrdenia žalovaného o individuálnom dojednaní spornej dohody, tieto tvrdenia je s poukazom na povahu tohto konania povinný preukázať žalovaný, pričom žalovaný individuálny charakter dojednania nepreukázal. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva, umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. Žalobca nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že mal „výslovne“ súhlasiť s tým, aby v prípade, že svoj záväzok nesplní, bol veriteľ oprávnený požadovať od jeho zamestnávateľa vykonávanie zrážok. Žalobca opakovane poukazuje na neurčitosť samotnej dohody o zrážkach zo mzdy a žiada, aby súd žalobe vyhovel. Pokiaľ ide o plnomocenstvo predložené žalobcom, toto podľa právneho zástupcu žalobcu spĺňa všetky požadované náležitosti pre jeho platnosť.

6. Súd spor prejednal za prítomnosti právnych zástupcov strán sporu a vykonal dokazovanie oboznámením sa s ich prednesmi, ako aj oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich obsah súdneho spisu, a to žalobou, výzvou na realizáciu zrážok zo mzdy, zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“, vyjadrenia žalovaného k žalobe, repliky, rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 6C/277/2015.

7. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní predniesol žalobný návrh v súlade s doterajšími písomnými podaniami, považoval ho za dôvodný v celom rozsahu a žalobe žiadal vyhovieť. Poukázal na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, samotná dohoda o zrážkach neobsahuje všetky podstatné zákonné záležitosti, je neurčitá. Uviedol, že v petite žaloby je chyba v písaní, je tu nesprávne uvedené, že dohoda o zrážkach zo mzdy je dojednaná v článku 8 bod 7 zmluvy, správne má byť uvedené článok 2 bod 7.

8. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní žiadal, aby súd žalobu zamietol a priznal mu náhradu trov konania. Uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 3.11.2011 má všetky zákonné náležitosti potrebné pre svoju platnosť, nie je možné na ňu aplikovať ust. § 5a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré nadobudlo účinnosť až 1.5.2014. Bol to práve žalobca, kto porušil svoje zmluvné povinnosti. Žalobca v súvislosti s prijatím znenia zmluvy výslovne súhlasil, aby v prípade ak nesplní svoj záväzok splácať úver v stanovených termínoch veriteľ bol oprávnený požadovať od zamestnávateľa dlžníka vykonávať zrážky zo mzdy až do úplného splatenia všetkých pohľadávok veriteľa voči dlžníkovi. Žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti. Právny zástupca žalovaného

poukázal na rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 6C/277/2015, kde súd dospel k názoru o neprípustnosti žaloby podľa § 137 písm. c) i d) CSP.

9. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

10. Medzi žalobcom ako dlžníkom a právnym predchodcom žalovaného, ktorým bola Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 15 ako veriteľom bola dňa 3.11.2011 uzatvorená Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. 008045411021111, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver v sume 24 500 eur. Žalobca sa zaviazal tento úver splatiť v 119 mesačných splátkach vo výške 369,02 eur, s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 27.12.2011 a posledná splátka dňa 27.10.2021. V konaní nebolo sporným, že žalovaný nedodrжал zmluvne dojednané podmienky splácania úveru, preto bol úver zosplatený a následne bola pohľadávka právneho predchodcu z nezaplateného úveru postúpená na žalobcu.

11. Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru obsahuje v čl. II. bode 7. dohodu zmluvných strán o vykonávaní zrážok zo mzdy. Konkrétne je tu uvedené, že žalobca ako dlžník súhlasí s tým, aby v prípade, ak nesplní svoj záväzok splácať úver v stanovených termínoch mesačných splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti úveru v zmysle uvedenej zmluvy, je banka oprávnená požadovať od zamestnávateľa dlžníka vykonávať zrážky zo mzdy až do doby úplného splatenia všetkých pohľadávok banky voči dlžníkovi.

12. Súd mal ďalej preukázané, že žalovaný doručil dňa 13.8.2019 zamestnávateľovi žalobcu výzvu na realizáciu zrážok zo mzdy, na základe čoho pristúpil zamestnávateľ žalobcu k vykonávaniu zrážok. Z výzvy adresovanej žalovaným zamestnávateľovi žalobcu mal súd preukázané, že žalovaný predmetnou výzvou požiadal zamestnávateľa žalobcu, aby na základe § 551 Občianskeho zákonníka realizoval zo mzdy žalobcu zrážky a vyplácal ich veriteľovi (žalovanému). V tejto výzve je rozpísaný dlh žalobcu k 7.8.2019, ktorý predstavuje sumu vo výške 46 541,71 eur. Táto suma pozostáva z istiny vo výške 23 850,48 eur, riadneho úroku vo výške 11 041,54 eur, úroku z omeškania do postúpenia pohľadávky vo výške 4 014,67 eur, poplatkov vo výške 80 eur, úroku z omeškania po postúpení pohľadávky vo výške 7 255,02 eur a nákladov inkasného konania vo výške 300 eur.

13. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

14. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

17. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

21. Podľa § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

22. Podľa § 5 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom od 1.5.2014 neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

23. Zmluvný vzťah strán sporu založený na základe zmluvy o úvere uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného spadá pod úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Žalovaný mal v zmluve postavenie dodávateľa, pretože pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti (poskytovanie úverov), žalobca mal status spotrebiteľa, pretože zmluvu uzatváral ako fyzická osoba, nepodnikateľ. Uzavretú úverovú zmluvu teda súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52 a nasledujúcich. Občiansky zákonník špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a neplatné. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa tiež, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

24. Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto veci bola podaná určovacia žaloba, súd sa ako prvoradou otázkou zaoberal otázkou prípustnosti takejto žaloby.

25. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenia právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

26. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného od 1.1.2018 (ďalej len zák. č. 129/2010 Z. z.) spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

27. Podľa § 25 g) zákona č. 129/2010 Z. z., ide o prechodné ustanovenia k úpravám účinným dňom vyhlásenia, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak nie je ustanovené inak. Na lehoty, ktoré do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona ešte neuplynuli sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona a osobitného predpisu.

28. Pri rozhodovaní súd vzal do úvahy vyššie citované ustanovenia, podľa ktorých posudzoval prípustnosť žaloby. V zmysle právnej úpravy § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý spotrebiteľovi s účinnosťou od 1.1.2018 umožnil domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj určenia, že poskytnutý úver je bez poplatkov a bez úrokov, je možné podať v zmysle § 137 písm. d) CSP určovaciu žalobu k posúdeniu platnosti (resp. neplatnosti) spotrebiteľskej zmluvy bez podmienky preukazovania naliehavého právneho záujmu. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že podmienky

prípustnosti žaloby tomto prípade sú splnené a súd v konaní ďalej sa zaoberal samotnou neplatnosťou spornej dohody o zrážkach zo mzdy.

29. Aj v prípade, ak by súd pripustil, že na požadovanom určení neplatnosti by mal žalobca preukázať naliehavý právny záujem (posudzujúc žalobu v zmysle § 137 písm. c/ CSP), tento je podľa názoru súdu daný. V konaní bolo preukázané, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola predložená zamestnávateľovi žalobcu na jej vykonávanie. Žalovaný pritom predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy považuje za platný právny úkon na rozdiel o žalobcu, ktorý ho považuje za neplatný právny úkon. Postavenie žalobcu ako spotrebiteľa (slabšej zmluvnej strany, ktorej špecifické postavenie osvedčuje najmä práva úprava v komunitárnom práve), je tak neisté. Podľa obsahu predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy žalobca nemá oprávnenie ju vypovedať, odstúpiť od nej, ani iným spôsobom ju jednostranne ukončiť. Len rozsudok súdu o určení neplatnosti predmetnej dohody môže zastaviť (nariadené predbežné opatrenie vo veci má len dočasný charakter) realizáciu zrážok zo mzdy zamestnávateľom žalobcu.

30. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je všeobecne upravený v ust. § 551 Občianskeho zákonníka. V zmysle uvedeného možno uspokojenie pohľadávky veriteľa zabezpečiť okrem iných zákonných zabezpečovacích prostriedkov aj písomnou dohodou o zrážkach zo mzdy uzavretou medzi veriteľom a dlžníkom. Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov spočíva v tom, že dlžník súhlasí, aby mu platiteľ mzdy vykonával zrážky zo mzdy alebo z iných príjmov a poukazoval ich veriteľovi. Od ostatných zabezpečovacích prostriedkov sa líši tým, že slúži nielen na zabezpečenie, ale aj na uspokojenie veriteľovej pohľadávky. Dlžník zabezpečuje pohľadávku svojho veriteľa tým spôsobom, že dáva súhlas na to, aby sa pohľadávka veriteľa postupne uspokojovala zrážkami z jeho mzdy, ktoré s ním dohodol, a ktoré vykonáva platiteľ mzdy. Môže ňou byť zabezpečená iba peňažná pohľadávka a to buď splatná, alebo pohľadávka na opakujúce sa plnenie splatná v budúcnosti.

31. Súd mal preukázané, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 008045411021111 zo dňa 3.11.2011 uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, ktorej súčasťou je i dohoda o zrážkach zo mzdy, má formulárový charakter, pričom obsah dohody o zrážkach zo mzdy nemohol žalobca žiadnym spôsobom ovplyvniť, keďže sa nachádzal predtlačný priamo ako súčasť zmluvných podmienok, bez možnosti žalobcu akýmkoľvek spôsobom zasiahnuť do jej znenia. Celý text zmluvných podmienok je napísaný veľmi drobným písmom. Sporné ustanovenie o dohode o zrážkach zo mzdy tak splyva z ďalším množstvom neprehľadného textu. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobca nebol oboznámený s týmto zabezpečovacím inštitútom ani o jeho následkoch. Ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 MCdo 9/2012). Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanú dohodu je nepochybne forma uzavretej dohody, t. j. skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola predložená spotrebiteľovi vo forme formulárovej zmluvy, bez možnosti zmeny jej obsahu, bez možnosti ju neuzavrieť. Takúto dohodu o zrážkach zo mzdy nemožno v žiadnom prípade považovať za individuálne dojednanú. Žalovaný v konaní nepreukázal opak, teda nepreukázal, že spornú dohodu o zrážkach zo mzdy so žalobcom osobitne dohodol. Súd tu poukazuje na zrejmy nedostatok slobodnej, vážnej a určitej vôle žalobcu uzavrieť tento právny úkon, čo je v rozpore s ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

32. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ povinný kedykoľvek v platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly nárokov uplatnených veriteľom na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi siahať na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných zmluvných podmienok a tým spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Zákonodarca na vyššie uvedené skutočnosti prihliadol a novelou zákona č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.5.2014 bol zavedený zákaz zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, okrem prípadov, ak táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny. V dôvodovej správe uviedol, že „Dohoda o zrážkach zo

mzdy alebo iných príjmov spotrebiteľa umožňuje, aby platiteľ mzdy alebo iných príjmov spotrebiteľa vyplácal časť týchto platieb priamo predávajúcemu momentom, kedy mu je táto dohoda predložená. Všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžaduje schválenie súdom, stačí iba jednostranný úkon zo strany predávajúceho. Vytvára sa tým výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto je žiaduce, aby tento inštitút nemohol byť používaný bez prísnejšej úpravy v prospech spotrebiteľa. Je potrebné, aby o uzavretí takejto dohody (či už ako osobitnej zmluvy alebo ako zmluvného dojednaní) spotrebiteľ mohol rozhodnúť a prípadne ju odmietnuť. Vyžaduje sa, že predávajúci, ktorý koná v rámci zákonom uloženou povinnosťou dodržiavať riadnu odbornú starostlivosť, upozorní spotrebiteľa na toto ustanovenie, príp. poskytne jeho výklad, tak, aby spotrebiteľ vedel urobiť uvážené rozhodnutie.“

33. Je síce pravdou tvrdenie žalovaného, že sporná dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou zmluvy o úvere podpísanej zmluvnými stranami dňa 3.11.2011, teda v čase, kedy ešte nebolo účinné ust. § 5a zákona č. 250/2007 Z. z., čo znamená, že dohoda o zrážkach zo mzdy nemusela byť dojednaná na samostatnej listine. Aj za týchto okolností však bolo pre jej platnosť nevyhnutné, aby spotrebiteľ mal o tejto dohode vedomosť a predovšetkým vôľu sa na uvedenom právnom inštitúte v rámci zmluvy o úvere s veriteľom dojsť. Tieto skutočnosti však žalobca nepreukázal.

34. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. V spornej dohode o zrážkach zo mzdy nie je pohľadávka presne špecifikovaná, je tu uvedené, že banka (právny predchodca žalovaného) bola oprávnená vykonávať zrážky až do úplného vyplatenia všetkých pohľadávok banky voči dlžníkovi. Aj s poukazom na jej neurčitosť, je dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná.

35. Dohodu o zrážkach zo mzdy súd považuje za neplatnú aj vzhľadom k tomu, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku (§ 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka). Tento inštitút totiž umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedený nárok uplatňuje z neplatných právnych úkonov, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy má svoj základ v znení zákona, no v spojení s ostatnými zmluvnými klauzulami a okolnosťami predstavuje nástroj na zinkasovanie prakticky akéhokoľvek plnenia. Pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia, a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje a žalobca nemá možnosť priamo zastaviť zrážky zo mzdy.

36. S poukazom na vyššie uvedené súd dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvorenú medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného v úverovej zmluve súd považuje za absolútne neplatný právny úkon.

37. Pokiaľ ide o návrh žalovaného na vykonanie dokazovania výsluchom zamestnancov jeho právneho predchodcu, ktorí so žalobcom zmluvu o úvere uzatvárali, tento návrh súd zamietol, pretože žalovaný tento návrh neoznačil včas (§ 153 ods. 1 CSP), pričom žalobca skutočnosť o nepreukázaní individuálnosti dojednaní o dohode o zrážkach zo mzdy uvádzal od samotného začatia konania. Predvolávanie ďalších svedkov by si nepochybne vyžiadalo odročenie pojednávania, čo súd nepovažoval za hospodárne. Tiež je potrebné dodať, že nepreukázanie individuálnosti dojednaní dohody o zrážkach zo mzdy bolo len jedným z dôvodov jej neplatnosti. Tým druhým je už vyššie uvádzaná neurčitosť tejto dohody.

38. Pre úplnosť súd uvádza, že mal preukázané, že v žalobe označený právny zástupca žalobcu je oprávnený na základe plnej moci zo dňa 21.1.2020 žalobcu v tomto konaní zastupovať. Z listiny plnomocenstva (č. I. 7 spisu) je vôľa žalobcu udeliť JUDr. Mariánovi Dobišovi, advokátovi so sídlom v Nitre plnú moc zastupovať žalobcu v tomto konaní zrejme, a nesprávne označenie článku zmluvy, ktorého obsahom je sporná dohoda o zrážkach zo mzdy súd považoval len za chybu v písaní. Žalobca tento nedostatok v záujme odstránenia prípadných pochybností odstránil aj predložením opraveného plnomocenstva (č. I. 58).

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalobca bol v konaní plne úspešný, zatiaľ čo žalovaný nedosiahol žiadny materiálne merateľný úspech, súd priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %).

41. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.